

EKO OZNAKA ERA

Dodjeljuje se namještaju koji zadovoljava kriterije eko dizajna navedene u točki 4. Vlasnik eko oznake ERA je Era grupa d.o.o. iz Vinkovaca.

1. Značenje oznake

Eko oznaka se dodjeljuje primjenom metodologija LCA - Life Cycle Analysis – koja obuhvaća definirane čimbenike procjenjivanja uzimajući u obzir sve faze procesa – od projektiranja, nabavljanja, proizvodnje, pakiranja, prijevoza, upotrebe, buduće restauracije, prenamjene, pa sve do odlaganja. Osim navedenih, podrazumijevaju se i međufaze, odnosi između pojedinih faza kao i ljudski i okolišni faktori.

Kvaliteta proizvoda po pitanju okoliša je procijenjena na temelju kategorije utjecaja: šteta na ljudsko zdravlje i na okoliš - s ciljem da se pojednostavi komunikacija o različitim oblicima utjecaja.

Eko oznaka ERA **dodjeljuje se pojedinačnom elementu namještaja** u trajanju od tri godine.

Eko oznaka ERA znači:

1. Da se u proizvodnji namještaja koristio prirodni, reciklirani ili repromaterijal koji se može reciklirati
2. Da se u najvećoj mogućoj mjeri eliminiralo isparavanje otrovnih tvari u okoliš štiteći pri tom i ljudsko zdravlje
3. Da se pri izradi proizvoda i pakiranju primjenjuju principi eko dizajna

EKO OZNAKA ERA – ECO LABEL ERA

4. Da u proizvodnom procesu nisu povrijeđena ničija prava, bilo kao autora ili radnika: drugim riječima, da je proizvod autorsko djelo, nije kopija nečijeg rada, a u njegovom nastajanju nije korišten dječji rad, te podrazumijeva da su sudionici u cijelom procesu nastajanja proizvoda bili adekvatno nagrađeni za svoj rad te radili u primjerenim radnim uvjetima, u skladu sa propisima.

2. Način primjene eko oznake

Primjenjuje se na proizvodu, ambalaži i promotivnom materijalu sukladno Knjizi standarda oznake.

Dodjeljuje se proizvodu koji zadovoljava Standard ekološkog namještaja čiji je vlasnik i autor Era grupa d.o.o. iz Vinkovaca, a sve prema kriterijima Standarda. U postupku dodjeljivanja oznake (ocjenjivanju) sudjeluju stručnjaci s područja ekologije, proizvodnje namještaja, drvne industrije, dizajna i ekonomije.

3. Način označavanja na proizvodima

Eko oznaka se aplicira na proizvode prema Knjizi grafičkih standarda označavanja.

4. Kriteriji koji se odnose na izbor i upotrebu sirovina ili na proizvodni proces, a koje moraju zadovoljiti proizvodi kako bi mogli nositi znak eko oznaka Era:

Eko oznaku ERA mogu nositi samo i isključivo proizvodi koji odgovaraju propisima Standarda ekološkog namještaja. Standard propisuje način projektiranja koji je vođen PRINCIPIMA EKO DIZAJNA.

Zahtjevi koji uključuju ekološki oblikovan proizvod i koji služe kao kriteriji za dobivanje eko oznake ERA su:

Zahtjevi koje uključuje ekološki oblikovan proizvod su:

1. Proizvod je izrađen od ekološki prihvatljivih materijala, prvenstveno drva i drvnih materijala sa FSC certifikatom
--

Republika Hrvatska je s 47% kopnene površine prekrivena šumama, a više od dva i pol milijuna hektara državnog područja je pod šumama koje osiguravaju drvenu zalihu veću od 350 milijuna prostornih metara.

Glavni dobavljači sirovine, Hrvatske šume, posjeduju FSC certifikat koji jamči da je proizvod izrađen od drva iz zdrave šume, kojom se gospodari prema strogim ekološkim, ekonomskim i socijalnim standardima.

EKO OZNAKA ERA – ECO LABEL ERA

Cjelokupan drvno-prerađivački kompleks u Republici Hrvatskoj zasnovan je na visoko vrijednim površinama pokrivenim šumama koje su izvor kvalitetne i biološki obnovljive sirovine.

Ovdje treba posebno naglasiti, da proizvodi koji su u skladu sa principima eko dizajna, ne smiju sadržavati genetski modificirano drvo. Ekološki su prihvatljivi i reciklirani materijali koji se obično koriste u proizvodnji, a to su materijali koji ne generiraju štetan i suvišan otpad u proizvodnji ili po završetku životnog vijeka.

2. U izradi je potpuno izbjegnuta upotreba korištenja opasnih tvari

Sirovo drvo se ne smije obrađivati s tvarima ili pripravcima koji sadrže tvari koje su po Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji i opasnosti pesticida klasificirane kao klasa IA (iznimno opasne), klasa IB (vrlo opasni). Obrada drva treba biti u skladu sa odredbama Zakona o kemikalijama te u proizvodima ili pripravcima, kao niti u vezivima, adhezivnim sredstvima ili ljepilima te materijalima nije dopušten sadržaj slobodnog formaldehida.

Namještaj izrađen prema principima eko dizajna, u cijelosti je izrađen od prirodnih materijala, površinski zaštićen prirodnim uljima ili voskovima, te ne sadrži štetne tvari.

3. Otpad tzv. „škart“ u proizvodnji je smanjen na minimum

Drvo je kao sirovina i ekološki isplativo, jer se manje od dva posto drvnih ostataka ne može preraditi u poluproizvode, odnosno može se smatrati otpadom.

4. Racionalna upotreba sirovina

Pri oblikovanju proizvoda treba voditi računa o iskorištenosti materijala, kako ne bi bilo nepotrebnog otpada, odnosno kako bi se taj „višak“ materijala mogao upotrijebiti za neki drugi dio proizvoda ili neki drugi proizvod.

5. Svi repromaterijali koji se koriste u proizvodnji se mogu reciklirati

U organizaciji proizvodnje koja je u skladu sa principima eko dizajna, svi korišteni materijali i repromaterijali trebaju se moći reciklirati.

6. Proizvodi su multifunkcionalni

Namještaj oblikovan u skladu sa principima eko dizajna često ima više funkcija. Naravno, nije nužno da svaki proizvod ima više funkcija, ali pri definiranju proizvoda potrebno je razmisliti i upitati se za što sve se može koristiti ili prenamijeniti.

Tko sve može biti korisnik? U skladu sa tim odgovorima potrebno je oblikovati proizvod koji može eventualno imati više funkcija. U današnje vrijeme sve više dizajnera i proizvođača se okreće ka dizajniranju proizvoda u skladu s načelima inkluzivnog dizajna (1) - dizajna za sve ili dizajna bez ograničenja. To nije novi žanr dizajna ili zasebna djelatnost, već predstavlja

¹ *Inkluzivni dizajn (engl. Inclusive design)-predmeti i okolina trebaju biti dizajnirani tako da budu upotrebljivi, bez modifikacija ili dodataka, za najveći mogući broj osoba, bez obzira na dob, spol, znanje ili poteškoće*

opći pristup oblikovanju pri kojem dizajneri osiguravaju da njihovi predmeti i/ili usluge rješavaju potrebe najširih mogućih skupina korisnika, bez obzira na dob ili sposobnost. Rast inkluzivnog dizajna uvjetovano je starenjme stanovništva i rastući pokretima za integraciju osoba s invaliditetom u društvo. Taj koncept dizajna nije usmjeren samo na invalidne i hendikepirane osobe, već na osobe s posebnim potrebama u svim skupinama stanovništva, kao što su djeca, starije osobe, trudnice i sl. Prema podacima WHO(2), 2020. godine gotovo 50 % odrasle populacije Europe biti će starije od 50 godina. Inkluzivni dizajn podrazumijeva proizvod koji je bez posebnih adaptacija i modifikacija jednostavan za upotrebu za sve korisnike.

7. Jednostavna montaža

Pri oblikovanju treba voditi računa o mogućnosti i načinu slaganja namještaja pri transportu, montaži i rukovanju tijekom montaže i demontaži namještaja, pri čemu je bitno izbjeći komplicirana rješenja, kao i nepotrebne radnje.

8. Olakšano čišćenje i održavanje

Sva mjesta proizvoda trebaju biti dostupna za čišćenje i održavanje. Održavanje i čišćenje namještaja moraju biti mogući bez upotrebe organskih otapala. Namještaj od cjelovitog drva, oblikovan u skladu sa principima eko dizajna, površinski zaštićen prirodnim uljima i voskom, održava se vlažnom mekom krpom, te se povremeno, prema potrebi, osvježi uljem ili voskom.

9. Upotreba komponenata proizvoda koje produljuju životni vijek proizvoda

Kvaliteta proizvoda je skup pojmova koji se odnose na kvalitetu materijala, izvedbe, sastav, te funkcionalnost, konstrukciju, oblik, boje i ostalo. Drvo samo po sebi kao visoko kvalitetan materijal jamči trajnost.

10. Prilaganje slikovnih uputa za sastavljanje, upotrebu i održavanje uz proizvod

U industriji namještaja uglavnom se susrećemo sa sekundarnim pakiranjem i prijevoznim pakiranjem, a manje s primarnim. Pakiranjem treba zadovoljiti određeni broj ciljeva (3) identifikaciju marke, prenijeti iscrpnu i uvjerljivu informaciju, olakšati prijevoz proizvoda i njegovu zaštitu, pomoći pri pohrani u skladištu i trgovini (4) pridonijeti upotrebi predmeta. Utjecaj na označavanje proizvoda, naravno, imaju i posebnosti tržišta na koje se proizvod plasira odnosno jezik, zakonodavstvo i informacije za potrošače.

² WHO- World Health Organization (hrv. Svjetska zdravstvena organizacija)

³ Kotler, P.; Keller, K. L.: „Upravljanje marketingom“, Mate, Zagreb, 2008, str. 393

⁴ Kotler navodi „pomoći pri pohrani u domaćinstvu“, no u procesu manipulacije do upotrebe, namještaj se ne pohranjuje u domaćinstvima zapakiran, ali korisnici koji pohranjuju zapakirani proizvod su skladišta robnih kuća, vlastita skladišta, prodavaonice i prostore slične namjene

EKO OZNAKA ERA – ECO LABEL ERA

Kako bi proizvod koji je oblikovan prema principima eko dizajna bio svima prihvatljiv i jasan, uz proizvod se prilažu slikovne upute za sastavljanje, upotrebu i održavanje. Također, potrošaču trebaju biti prezentirane i detaljne informacije s opisom najboljeg načina postupanja sa odlaganjem proizvoda kada postane otpad, navedenih redom kojim utječu na okoliš (npr. ponovna upotreba, recikliranje, poticanje zahtjeva za povrat, proizvodnja energije). Za svaku mogućnost odlaganja trebaju biti navedene mjere opreza koje treba poduzeti kako bi se ograničio negativan utjecaj na okoliš.

11. Smanjenje točaka koje mogu oslabiti proizvod

Pri oblikovanju proizvoda, potrebno je voditi računa i eliminirati točke koje bi mogle konstrukcijski oslabiti proizvod i time smanjiti životni vijek proizvoda.

12. Nastojanje da popravak i buduća restauracija proizvoda budu isplativi

Kod proizvoda od izrađenih od cjelovitog drva završno obrađenih uljima i voskovima, restauracija i popravak su jednostavni i isplativi.

13. Povećanje broja godina za koje se daje jamstvo na proizvod

Proizvođač se jamstvom obavezuje izvršiti preuzete obveze prema kupcu vezano uz prodani proizvod. Servisiranje proizvoda je uslužna djelatnost kojoj je zadatak održavanje i popravljavanje proizvoda. Prema istraživanju GfK utvrđeno je da je prosječna starost namještaja u kućanstvima u Republici Hrvatskoj 14 godina, a pojedina domaćinstva imaju namještaj star i 30 godina uglavnom izrađen u domaćim tvornicama. (5)

Jamstvo kod kupca smanjuje percepciju rizika, a namještaj oblikovan prema principima eko dizajna ima jamstvo 100 godina.

14. Post prodajni servisi za popravak, zamjena proizvoda

U skladu sa principima eko dizajna, proizvodi moraju biti oblikovani i proizvedeni tako da proizvođač može jamčiti da je u mogućnosti na zahtjev, nabaviti rezervne dijelove, koji su istovjetni ugrađenima ili one koji imaju ista funkcionalna svojstva kao ugrađeni.

15. Minimaliziran broj dijelova proizvoda

Kod proizvoda oblikovanog u skladu sa principima eko dizajna, važno je minimalizirati broj dijelova proizvoda, kako radi optimalizacije proizvodnje, tako i radi optimalizacije montaže i manipulacije proizvodom.

⁵.GfK Hrvatska, istraživanje provedeno u rujnu 2008, interni materijal GfK Hrvatska

EKO OZNAKA ERA – ECO LABEL ERA

16. Minimalizirana različitost materijala

Prilikom oblikovanja treba se smanjiti različitost materijala kako bi se optimizirala nabava, proizvodnja, održavanje ali i konačno odlaganje i recikliranje proizvoda.

17. Izbor materijala jednostavnih za recikliranje

U skladu sa zahtjevom da su materijali od kojih je proizvod napravljen ekološki prihvatljivi, ujedno trebaju imati mogućnost što jednostavnijeg recikliranja.

18. Izbjegavanje materijala na bazi melaminskih smola

Kod namještaja izrađenog prema principima eko dizajna, primjena materijala na bazi melaminskih smola nije dozvoljena.

19. Označavanje problematičnih dijelova u fazi uništavanja proizvoda i omogućiti njihovo olakšano odvajanje

Kako suvremeno oblikovani proizvodi, a tako i namještaj, ne može izbjeći simbiozu sa suvremenim tehnologijama i upotrebom raznih drugih dijelova koje zahtjeva funkcija proizvoda, kao npr. rasvjeta, baterije i sl. Dijelove, koji se u fazi odlaganja na otpad posebno sortiraju i odlažu, potrebno je posebno označiti te na početku procesa predvidjeti njihovo jednostavno odvajanje i sortiranje.

Cjelokupan sadržaj ovog dokumenta vlasništvo je poduzeća Era grupa d.o.o., Vinkovci.

Bez pismene dozvole vlasnika, zabranjeno je djelomično ili u cijelosti kopirati, reproducirati, objavljivati, tiskati, mijenjati i distribuirati sadržaj. Neovlašteno korištenje sadržaja Standarda predstavlja kršenje autorskog prava i Zakona.